

Valtuustoaloite kehittämissuunnitelman laatimisesta Lieksan lukiolle

Kaupunginvaltuusto 06.06.2022 § 49

Lieksan kaupungin julkisuuskuvaan vaikuttavat monet eri tekijät. Yksi merkittävä julkisuuskuvaan vaikuttava osa-alue kaupungin vetovoimaisuudessa sote-uudistuksen toteutumisen jälkeen on kaupungin keskeisin tehtävä: päivähoidon, varhaiskasvatuksen ja koulutuksen järjestäminen. Koulutuspalveluiden taso korostuu muun muassa yrityksiin ja julkisiin palveluihin työvoimaa rekrytoitaessa. Kaupungin julkisuuskuvaa arvioidessaan mahdollista muuttoa harkitsevat paneutuvat esimerkiksi erilaisiin vertailuihin kaupungin ja muiden kuntien palveluiden tasosta, tehokkuudesta ja taloudellisuudesta.

Tämän vuoksi Lieksan lukion jo vuosia jatkunut heikko menestys ylioppilaskokeiden tulosten vertailussa herättää suurta huolta. Ilman muuta ”koko valtakunnan hännänhuipuksi” jääminen (Karjalainen 4.6.2022) aiheuttaa huolta myös paikkakunnalla jo asuvissa perheissä lasten koulutusta mietittäessä. Lieksan lukio on Karjalaisen mukaan ollut vuodesta 2015 lähtien vertailussa 300:n jälkeisillä sijoilla lukuun ottamatta vuotta 2020, jolloin sijaluku oli 174.

Edellä mainituilla perusteilla Avoin ja demokraattinen Lieksa - valtuustoryhmä esittää, että Lieksan lukiolle laaditaan kehittämissuunnitelma, jossa arvioidaan tämänhetkisen heikon menestyksen syyt sekä määritetään realistiset, toteutettavissa olevat keinot, joilla lukio voi jatkossa selviytyä lukioiden välisissä vertailuissa paremmille sijoille.

Ari Marjeta, puheenjohtaja
Avoin ja demokraattinen Lieksa -valtuustoryhmä

Päätös Kaupunginvaltuusto lähettää valtuustoaloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Hyvinvointilautakunta 06.09.2022 § 134
417/00.02.00.03/2022

Valmistelija Yläkoulun ja lukion rehtori

Aloitteessa mainitussa lukiovertailussa STT vertaili toisiinsa lukiopaikkansa syksyllä 2019 vastaanottaneiden sisääntulokeskiarvoja sekä keväällä 2022 ylioppilastutkintonsa suorittaneiden yo-kokeiden tuloksia. Muuttujista käytettiin koulukohtaisia keskiarvoja. Tarkastelussa oli mukana 343 lukiota.

Vertailun laskentatapaa on muutettu tänä vuonna, koska yo-kirjoitusten rakenne muuttuu tästä keväästä alkaen, kun entinen jako pakollisiin ja ylimääräisiin aineisiin poistuu. Jatkossa ylioppilastutkintoon vaaditaan äidinkielen, pitkän aineen ja kolmen muun aineen kirjoittaminen. Vertailuun on nyt laskettu kullekin kokelaalle keskiarvot äidinkielestä, parhaasta

pitkästä aineesta ja kahdesta muusta parhaasta koetuloksesta ja laskettu näistä koulukohtainen keskiarvo. Tarkastelussa on neljä koetta, koska osa tänä keväänä tutkintonsa suorittavista tekee sen vanhalla neljän pakollisen kokeen rakenteella. Vertailun tulokset näyttävät, kuinka opiskelijoiden arvosanat ovat muuttuneet lukion aikana.

Lukiovertailun ongelmana on se, ettei eroja yläkoulujen arvostelukäytännöissä ole otettu huomioon. Yo-kokeet arvostellaan valtakunnallisesti, ja niiden tulokset ovat siten vertailukelpoisia keskenään. Yläkouluissa sen sijaan eri opettajat antavat arvosanansa itsenäisesti, vaikka valtakunnalliset kriteerit niihin on opetussuunnitelmassa annettu.

Lisäksi tuloksia voi vääristää se, että lukion keskeyttäneet tai muuten kuin kolmessa vuodessa suorittavat vaikuttavat lukionsa sisäänpääsykeskiarvoon, mutta he eivät näy vertailuvuoden yo-tulosten tutkintokeskiarvoissa. Lieksan lukiossa useampi 2019 aloittanut opiskelija jatkaa lukio-opintojaan neljännelle vuodelle, eikä siis ollut mukana kevään vertailutuloksissa.

Lieksan lukiossa on viime vuosina kirjoitettu sekä erittäin hyviä että heikompia ylioppilasarvosanoja, ja jokainen ylioppilas on tehnyt sitkeästi töitä valmistumisensa eteen. Lieksan lukion ylioppilaat ovat myös vuosien varrella sijoittuneet monipuolisesti jatko-opintoihin korkeakouluihin ja menestyneet elämässään. Kevään 2022 ylioppilaat kävivät koko lukionsa korona-ajasta kärsien, mikä on varmasti vaikuttanut moniin asioihin opiskelussa ja elämässä. Lukiossamme iloitsimme jokaisen ylioppilaan puolesta, joka meiltä valmistuu, riippumatta siitä, mitkä arvosanat ovat.

Selvittääksemme em. lukiovertailun tulosten taustaa lukion nykyisille opiskelijoille tehdään kysely arviointikokemuksista yläkoulussa ja lukiossa, ja sitä kautta pyritään löytämään vastauksia siihen, eroaako yläkoulun arviointi lukion arvioinnista ratkaisevan paljon. Tämä selittäisi osaltaan vertailun tulosta. Kyselyn tuloksia ja arviointia tarkastellaan yhdessä opettajien kesken ja toimintaan tehdään tarvittavia muutoksia.

Lieksan lukio haluaa profiloitua yhteisöllisenä, kannustavana, opiskelijoiden hyvinvointiin panostavana lukiona. Sen eteen teemme töitä ja sen mukaisesti toteutamme myös uutta opetussuunnitelmaa. Uskomme, että hyvinvoivassa kouluyhteisössä myös opiskelun tulokset ovat parempia. Lukio-opinnot ovat kuormittavia ja nuorten uupuminen on tullut esille vahvasti myös mm. kouluterveyskyselyssä. Näihin haasteisiin meidän on vastattava entistä enemmän.

Opiskelijakunta on mukana kehittämässä lukiotamme ja järjestämässä hyvinvointia tukevaa toimintaa yhdessä opettajakunnan ja opiskeluhuollon toimijoiden kanssa. Opiskelijakunnan näkemys on, että lukion yhteisöllisyys ja hyvä yhteishenki ovat ratkaisevia tekijöitä koulussa viihtymiseen ja opiskelujen tukemiseen.

Tänä syksynä lukion aloittaville järjestämme heti ensimmäisessä jaksossa oppiainerajat ylittävän opiskelutaitoihin, hyvinvointiin ja stressinhallintaan liittyvän opintokokonaisuuden psykologian, terveystiedon ja opinto-ohjauksen yhteistyönä. Tästä opintokokonaisuudesta tulee lukion aloittaville vuosittainen. Lukuvuoden aikana toteutetaan myös teemapäiviä näillä samoilla aiheilla.

Lukuvuoden alussa oleme selkiyttäet joitakin opiskeluun liittyviä käytänteitä ja ohjeistusta, jotka auttavat opiskelijoita suunnittelemaan ja

suorittamaan opintojaan järjestelmällisesti. Jokainen opettaja pyrkii huomioimaan omassa aineessaan opiskelijoiden kokonaiskuormituksen ja tukemaan jokaista myös yksilöllisesti opintojen suorittamisessa. Lukiomme etu on ehdottomasti se, että opettajat tuntevat kaikki opiskelijat hyvin ja opiskelijoiden on helppo hoitaa asioitaan. Huomioimme opiskelijoiden yksilölliset tarpeet myös ylioppilaskirjoitusten järjestelyissä.

Lukiossa otetaan käyttöön myös vuosittaiset kyselyt opiskelijoille, joissa selvitetään tilannetta opiskelujen, kouluviihtyvyyden, hyvinvoinnin ja muiden tärkeiden asioiden osalta. Nämä tulo-, olo-, ja lähtökyselyt ovat osittain erilaiset eri vuosina, että niistä sadaan tarkennettua tietoa ko. opiskeluvaiheesta. Lisäksi lukiokoulutuksen laatustrategia on tulossa valtakunnalliseksi ohjeistukseksi lukiokoulutuksen kehittämiseen, ja se tarjoaa lisää eväitä myös paikalliseen työhön.

Näillä toimenpiteillä kehitämme lukiomme toimintaa jatkuvasti ja vastaamme myös tulevaisuuden haasteisiin. Nyt ja jatkossa on tärkeintä selvittää opiskelijoiden mielipiteet ja ajatukset lukio-opiskelusta. Kuuntelemalla opiskelijoita ja osallistamalla heidät kehittämisprosessiin pääsemme parhaaseen mahdolliseen lopputulokseen. Em. kyselyt ja niiden tuloksista johdettavat kehittämistoimenpiteet muodostavat kehittämissuunnitelman rungon. Kehittämis-toimenpiteitä ei kannata aloittaa ennen kuin opiskelijoiden mielipiteet on selvitetty. Edellä kuvatut toimet toteutetaan vuosittain, ja reagoidaan esille nouseviin asioihin jatkuvasti toimintaa ja käytänteitä kehittäen.

Kyselyt ovat liitteenä.

Esittelijä	Hyvinvointijohtaja
Päätösehdotus	Hyvinvointilautakunta päättää esittää kaupunginhallitukselle esittelyosan mukaista vastausta lukion kehittämissuunnitelmaa koskevaan valtuustoaloitteeseen.
Päätös	Hyvinvointilautakunta päätti esittää kaupunginhallitukselle esittelyosan mukaista vastausta lukion kehittämissuunnitelmaa koskevaan valtuustoaloitteeseen.
Lisätietoja	Yläkoulun ja lukion rehtori Reetta-Leena Hiltunen, p. 040 1044 210, sähköposti reetta-leena.hiltunen(at)lieksa.fi Hyvinvointijohtaja Arto Sihvonen, p. 040 1044 101, sähköposti arto.sihvonen(at)lieksa.fi